

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри

підприємництва і торгівлі

Протокол № 19 від «20» червня 2017

Зав. кафедри

_____ О.Є. Бавико

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
МИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕД

Кількість кредитів ECTS 3

Розробник:

Скляр Н.М.

старший викладач кафедри підприємництва і
торгівлі, к.е.н.

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова / вибіркова дисципліна	вибіркова
Семестр	8
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Кількість модулів	2
Лекції, годин	20
Практичні/ семінарські, годин	10
Лабораторні, годин	
Самостійна робота, годин	60
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	2
самостійної роботи студента	4
Вид контролю	залік

2. Мета та завдання дисципліни

Мета - дослідження системи функціонування суб'єктів господарської діяльності у сфері зовнішньоекономічних відносин; вивчення основних законів і закономірностей функціонування митно-тарифних відносин; аналіз функціонування тарифної системи регулювання експортно-імпортних операцій.

Завдання - вивчення основних нормативно-правових засад функціонування підприємств у сфері митно-тарифних відносин; розгляд специфіки митного регулювання при здійсненні експортно-імпортних операцій, методів нетарифного регулювання експортної й імпортної політики країни; висвітлення низки проблем, пов'язаних із функціонуванням митної системи в Україні: причин та передумов розвитку митно-тарифних відносин, системи регулювання даного виду взаємовідносин у сфері зовнішньої торгівлі.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		л	п/с	лаб	срс
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи функціонування та розвитку тарифної системи України					
Тема 1. Загальні засади тарифного регулювання ЗЕД	18	4		2	12
Тема 2. Сучасний стан та перспективи розвитку тарифних відносин	18	4		2	12
Разом за змістовним модулем 1	36	8		4	24
Змістовий модуль 2. Механізм функціонування митно-тарифної системи України					
Тема 3. Митні платежі та збори при здійсненні ЗЕД	18	4		2	12
Тема 4. Загальнодержавні податки як інструменти регулювання ЗЕД	18	4		2	12
Тема 5. Заходи нетарифного регулювання ЗЕД	18	4		2	12
Разом за змістовним модулем 2	54	12		6	36
Усього	90	10		20	60

4. Темі семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Години
1	Семінар – розгорнута бесіда Тарифна політика як складова зовнішньоекономічної політики держави. Методи тарифного регулювання ЗЕД.	4
2	Семінар з виконанням практичних задач Тарифні засади економічної інтеграції	4
3	Семінар з виконанням практичних задач Основні складові для нарахування митних платежів. Митні збори як різновид митних платежів.	4
4	Семінар з виконанням практичних задач Мито та його класифікація. Характеристика основних видів мита та загальнодержавних податків.	4
5	Семінар з виконанням практичних задач Особливості кількісних обмежень, фінансових, антидемпінгових засобів нетарифного регулювання ЗЕД, технічних бар'єрів.	4

5. Індивідуальні завдання

- 1 Огляд періодичної і монографічної спеціально-наукової літератури.
- 2 Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
- 3 Добір статистичної інформації з митного регулювання ЗЕД та складання на її підставі аналітичних довідок.
- 4 Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи функціонування та розвитку тарифної системи України			
<p>Семінар – розгорнута бесіда.</p> <p>Тема 1. Тарифна політика як складова зовнішньоекономічної політики держави. Методи тарифного регулювання ЗЕД.</p>	12	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: митно-тарифна політика як складова зовнішньоекономічної політики держави; характеристика методів митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності; організаційна структура митної системи України; характеристика сучасного етапу розвитку митно-тарифної політики України. Джерело [1; 4;6; 18; 23].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка доповіді з питань сучасних проблем митної політики України</p>	<p>Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей</p>
<p>Семінар з виконанням практичних задач</p> <p>Тема 2. Тарифні засади економічної інтеграції</p>	12	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: ввізне мито як податок на зовнішню торгівлю; специфіка використання експортного мита; особливості нарахування митного тарифу. Джерело [1;4; 18;21; 22].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка графічного матеріалу з дослідження Митного тарифу України та країн ЄС із використанням мережі Інтернет та програмного продукту QD Professional</p>	<p>Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, перевірка графічного матеріалу</p>
Разом за змістовним модулем 1	24		
Змістовий модуль 2. Механізм функціонування митно-тарифної системи України			
<p>Семінар з виконанням практичних задач</p> <p>Тема 3. Основні складові для нарахування митних платежів. Митні збори як різновид митних платежів.</p>	12	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: митна вартість як об'єкт оподаткування при нарахуванні митних платежів; митні збори як різновид митних платежів; механізм нарахування та сплати акцизного податку при переміщенні товарів через митний кордон України; особливості нарахування податку на додану вартість при здійсненні експортно-імпортних операцій Джерело [1; 4;6; 18; 23].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка графічного матеріалу з класифікацій митних зборів</p>	<p>Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, перевірка графічного матеріалу</p>
<p>Семінар з виконанням практичних задач</p> <p>Тема 4. Мито та його класифікація. Характеристика основних видів мита та загальнодержавних податків.</p>	12	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: ввізне мито як податок на зовнішню торгівлю; специфіка використання експортного мита; особливості нарахування митного тарифу; сфера та мета застосування INKOTERMS; основні принципи (умови) INKOTERMS-2010 і їх застосування суб'єктами ЗЕД; особливості застосування правил INKOTERMS в процесі визначення митної вартості. Джерело [1; 4;6; 18; 23].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Практичні навички з нормативною базою щодо заповнення декларації митної вартості із використан-</p>	<p>Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, перевірка результатів практичних завдань</p>

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
		ням програмного продукту QD Professional (розділи «Кодекси України», «Каталог»).	
Семинар з виконанням практичних задач Тема 5. Особливості кількісних обмежень, фінансових, антидемпінгових засобів нетарифного регулювання ЗЕД, технічних бар'єрів.	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: поняття та основи класифікації нетарифних засобів регулювання ЗЕД; кількісні засоби нетарифного регулювання ЗЕД; економічні засоби регулювання ЗЕД; інші методи нетарифного регулювання ЗЕД. Джерело [1;3;6;7;12;13;17] 2. Самотестування. 3. Розв'язання ситуативних завдань з нетарифного регулювання із використанням програмного продукту QD Professional (розділи «Кодекси України», «Каталог» «УКТ ЗЕД», «Підборка документів»)	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, перевірка результатів розв'язання ситуативних завдань
Разом за змістовним модулем 2	36		
Усього	60		

7. Результати навчання

1	Знання основних термінів та понять механізму функціонування тарифної системи, структуру та ефективність системи митного оподаткування; основних елементів системи і логіки розробки
2	Знання методичних підходів до розробки митного тарифу та визначення митної вартості
3	Уміння обґрунтовувати застосування відповідних методів визначення митної вартості і митного режиму під час здійснення митних формальностей
4	Уміння проводити порівняльний аналіз даних при нетарифному регулюванні
5	Уміння оцінити наслідки застосування мита, митних платежів і зборів як інструменту регулювання зовнішньоекономічних відносин
6	Уміння заповнювати декларацію митної вартості з використанням відповідного програмного забезпечення за наявності необхідних для цього документів

8. Форми навчання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Залік

10. Розподіл балів, які отримують студенти протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 2						
Тема 1	4		2	10		16
Тема 2	4	5			15	24
Разом ЗМ 1	8	5	2	10	15	40
Змістовий модуль 2						
Тема 3	4	5	2			11
Тема 4	4	7	2	10		23
Тема 5	4	5	2		15	26
Разом за ЗМ 2	12	17	6	10	15	60
Усього	20	22	8	20	30	100

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

- 1 Електронний конспект лекцій.
- 2 Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
- 3 Комплекти індивідуальних завдань.
- 4 Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

- 1 Митний кодекс України: Закон України від 13 березня 2012 року № 4495-VI.
- 2 Податковий кодекс України: Закон України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI.
- 3 Закон України від 28.12.14 № 72-VIII "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням"
- 4 Закон України від 05 квітня 2001 року № 2371-III «Про Митний тариф України».
- 5 Закон України від 04 листопада 1999 року № 1212-XIV «Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України».
- 6 Постанова КМУ від 18 січня 2003 року № 93 «Про справляння плати за виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для митних органів».
- 7 Постанова КМУ від 24 жовтня 2002 року № 1569 «Про затвердження Порядку справляння єдиного збору у пунктах пропуску через державний кордон».
- 8 Постанова КМУ від 18 січня 2003 року № 93 «Про справляння плати за виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для митних органів»
- 9 Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: наказ Міністерства фінансів України від 30 травня 2012 року № 631
- 10 Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні транзитних переміщень: наказ Мінфіну від 09 жовтня 2012 року № 1066.
- 11 Про затвердження Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні: наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 01 лютого 2005 року № 28.
- 12 Рішення про Правила визначення країни походження товарів: міждержавна угода від 30 листопада 2000 року.
- 13 Щодо Інкотермс 2010: лист ДМСУ від 29 грудня 2010 року № 11/2-10.16/17217-ЕП.
- 14 Про затвердження переліку товарів, ввезення яких на митну територію та/або переміщення територією України транзитом здійснюється за умови обов'язкового надання митним органам забезпечення сплати платежів: постанова КМУ від 21 травня 2012 року № 461

Допоміжна

- 15 Гіжевський В.К., Світлак І.І., Скірський І.В. Митне право України: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2008. – 204 с.
- 16 Гребельник О. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності [Текст] : підручник / О. П. Гребельник ; Міністерство освіти і науки України, АМСУ. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 696 с.
- 17 Дубініна А.А., Сорокіна С.В., Зельніченко О.І. Митна справа: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 320 с.
- 18 Жорін Ф.Л. Правові основи митної справи в Україні: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – 248 с.

- 19 Кунев Ю.Д. Управління в митній службі.-К.: Центр навчальної літератури, 2006.-408 с.
- 20 Митна справа: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / О. П. Гребельник; М-во освіти і науки України. – 3-тє вид., перероб. та допов. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 472 с.
- 21 Митне право України: навч. Посіб. / Ю. М. Дьомін [та ін.]; за ред. О. Х. Юлдашева. – К.: Центр учбової літератури, 2009 . – 232 с.
- 22 Науменко В. Мінімізація ризиків при митному оформленні [Текст] : навч. посібник / В. Науменко. – К. : Август, 2003. – 222 с.
- 23 Науменко В. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні [Текст]: монографія / В. П. Науменко, П. В. Пашко, А. Руссков. – К. : Знання, 2004. – 403 с. (Митна справа в Україні)
- 24 Науменко В. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні [Текст]: монографія / В. П. Науменко, П. В. Пашко, А. Руссков. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2006. – 394 с. (Митна справа в Україні).
- 26 Регулювання митної справи: підручник / За заг. ред. А.Д. Войцещука. – Хмельницький: ІНТРАДА, 2007. – 312 с.
- 26 Шершун А. А. Митне оформлення товарів та транспортних засобів. – К. : Кондор. – 2007. – 399 с.

Інформаційні ресурси

- 27 <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/mitni-plateji/>-офіційний портал Державної фіскальної служби України.
- 28 <http://qdpro.com.ua/> QD Professional / - програмне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «НТФ «ІНТЕС ЛТД»
- 29 Офіційний сайт Європейського митного співтовариства [Електронний ресурс]. – http://www.europa.eu.int/comm/taxation_customs/.